

Hälso- och sjukvårdsregionråd

Anna Starbrink (L)

2019-05-07 RS 2019-0399

Svar på interpellation 2019:13 av Talla Alkurdi (S) om vården för gravida eller nyblivna mammor som lider av psykisk ohälsa

Talla Alkurdi (S) har ställt följande frågor till mig om vården för gravida eller nyblivna mammor som lider av psykisk ohälsa.

1. I vilken utsträckning utbildas personalen i Region Stockholm om hur de ska bemöta kvinnor med psykisk ohälsa, exempelvis förlossningsdepression eller åtstörningar, under eller efter en graviditet?
2. Vilka regionala riktlinjer finns som stöd för barnmorskor att fråga alla gravida kvinnor om psykisk ohälsa?
3. Vilket vårdutbud finns i Region Stockholm för att förebygga och behandla psykisk ohälsa i samband med graviditet?
4. Hur säkerställs att patienten vägleds till rätt instans?

Som svar vill jag anföra följande:

Region Stockholm ska erbjuda blivande föräldrar en trygg vård och en välfungerande vårdkedja genom hela graviditeten och under spädbarnstiden. Blivande föräldrar ska få det stöd de behöver och kvinnor med psykisk ohälsa ska erbjudas effektiv monitorering och behandling av vårdgivare som samverkar med varandra.

Mödra- och Barnhälsovårdsenheten utbildar kontinuerligt personalen på barnmorskemottagningarna och barnvårdscentralerna i alla delar som ingår i uppdraget, vilket även inkluderar psykisk ohälsa.

Inom ramen för den statliga satsningen på kvinnohälsa pågår även projekt som har anknytning till psykisk ohälsa. Det ena gäller utökat stöd för kvinnor med förlossningsrädsla. Syftet med projektet är att stärka barnmorskornas kompetens att ta hand om gravida med lätt till måttlig förlossningsrädsla. Barnmorskor som medverkat i projektet har fått fördjupad kunskap i samtalsmetodik och handledning av psykolog. Projektet håller på att utvärderas och beslut är därför ännu inte fattat om detta ska implementeras på samtliga mottagningar.

Ett annat projekt handlar om att utveckla det psykosociala stödet på barnmorskemottagningarna. Ett självskattningsverktyg som heter Edinburgh Depression Scale (EDS) har använts för att identifiera vilka kvinnor som kan vara i behov av extra stöd. De

kvinnor som fallit ut i screeningen har erbjudits extra besök till i första hand barnmorska och vid behov till läkare. Även detta projekt håller på att utvärderas.

Barnvårdscentralerna har i flera år screenat alla nyblivna mödrar för psykisk ohälsa med självskattingsverktyget Edinburgh Post depression Scale (EPDS). I det nya förfrågningsunderlaget som började gälla den 1 mars i år ska barnsjuksköterskan vid behov kunna erbjuda två stödsamtal. Särskild ersättning utbetalas för dessa samtal.

I det basprogram som alla gravida kvinnor ska erbjudas ingår en noggrann anamnes för att identifiera faktorer som ger ökad risk för graviditetskomplikationer under och efter graviditeten samt vid förlossningen. Anamnesen ska delas in i en social, medicinsk, obstetrisk samt psykisk del och ska mynna ut i en bedömning av risk för samtliga delar. Därefter görs en bedömning om patienten ska följas enligt basprogrammet eller om några extra åtgärder behövs. Oavsett om kvinnan följer basprogrammet eller inte ska en värdering göras av kvinnans fysiska och psykiska mående vid varje besök.

Det finns dels en särskild riktlinje som heter ”Psyisk sjukdom under graviditet och amning”, dels ett vårdprogram som heter ”Psyisk sjukdom i samband med graviditet och spädbarnsperiod. Vårdprogrammet ska ge kvinnor som lider av olika typer av psykisk sjukdom ett mer sammanhållet stöd inför och i samband med barnafödande, som innefattar ändamålsenlig medicinsk och psykologisk behandling samt tillgång till professionell rådgivning.

För gravida kvinnor och nyblivna föräldrar med psykisk skörhet eller sjukdom finns lokala, tvärprofessionella samverkansgrupper i varje kommun/stadsdel. Grupperna består av representanter från bland annat mödrahälsovård, barnhälsovård, vuxenpsykiatri, BUP och socialtjänst. Merparten av de som blir aktuella i samverkansgruppen identifieras under graviditeten och följs en bit in i barnets första år eller till dess att adekvata insatser är etablerade. Målsättningen är att finna denna grupp så tidigt som möjligt för att på bästa sätt planera stödsatser och eventuell behandling. Här finns möjlighet till samplanering mellan de olika verksamheterna så att föräldrarna har ett frekvent och regelbundet stöd.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Anna Starbrink